

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Compendium Totius Tractatus De S. Matrimonij
Sacramento R. P. Thomæ Sanches E Soc. Iesv**

Sánchez, Tomás

Coloniæ Agrippinæ, 1624

2. Ignorantia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41559

Hora Canonica.

1 Omittens recitationem horarum canonicarum habens ordines, & beneficium, tenetur confiteri circumstantiam beneficij, lib. 9. disp. 15 nu. 5. & 6.

2 Ordinatus metu, nolens vti ordine, non tenetur recitare horas canonicas, li. 7. disp. 29. nu. 7. Idem dicendum de ordinato infanti, donec post legitimam ætatem ratificet ordinem. Et ratificatus ordine, non erit integrum sibi rescillire, l. 7. disp. 30. n. 12. & 13.

3 Iniriari sacris, vel professi cum quibus dispensatum est, vt in eant matrimonium, tenentur recitare horas canonicas, dum habitum nõ mutant; secus, si mutant, & induant sæcularẽ, lib. 8. disp. 8. nu. 11.

I.

Ieiunium.

1 Ieiunium licitè si angitur, quado vir non potest aliter reddere debitum. Item excusatur vxor à ieiunio, ne reddatur deformis. Itẽ ob præceptum viri iubentis soluere præceptũ. Idem de fœmina volente nubere, ne fiat deformis, lib. 9. disp. 3. à nu. 10. vsque ad 13. Item excusantur à ieiunio viri, & fœminæ sexagenarij, lib. 7. disp. 32. nu. 17.

Ignorantia.

1 Ignorantia quælibet etiam crassa, dummodo non temeritas, excusat, quando textus dicit, si quis ausus fuerit, vel præsumpserit, l. 3. disp. 48 nu. 7.

L. 4.

2 Igno-

2 Ignorans inuincibiliter verè obligatur lege sufficienter promulgatâ. Et aliud est non obligari lege, & aliud excusari à legis transgressione, *lib. 9. disp. 32. nu. 2. & 3.*

3 In foro externo duobus mensibus à legis promulgatione transactis, iure optimo præsumitur illius scientia; vnde ignorantia alleganti incumbit onus probandi. Non probatur tamen iuramento; in foro tamen conscientie simplici assertione, *lib. 9. disp. 32. nu. 4. & 5.*

4 Ignorantia legis excusat à pœna ipsius, quando actus nullo alio iure vetitus erat; *lib. 9. disp. 32. nu. 6.*

5 Ignorantia excusat ab excommunicatione, siue lata sit à constitutione Episcopali, siue Pontificia, quamuis actus si iure naturali, & diuino prohibitus, *lib. 9. disp. 32. à nu. 7. vsque ad 11.* Item si sciaturus, & ignoretur excommunicatio, non incurritur excommunicatio, *ibid. nu. 13. & 14.* At ignorantia iuris non excusat in foro externo, *ibid. nu. 10.*

6 Ignorantia non excusat ab irregularitate orta ex significatione, excusat tamen ab irregularitate ex delicto, suspensione, interdictione, ceterisque pœnis, ignorantia iuris positui eas imponentis, *lib. 9. disputat. 32. à num. 15. vsque ad 17.*

7 Quando in noua constitutione reseruetur absolutio alicuius peccati in odium illius; vt fecit Xistus V. contra malè promotos ad ordines, ignorans eam constitutionē inuincibiliter,

biliter, non incurrit hanc reservationē, quāvis
se delinquere noverit, *lib. 9. disp. 32. nu. 18.*

8. Ad incurrendas omnes censuras, etiam
irregularitatem, non sufficit scientia iuris po-
sitivi prohibentis, sed requiritur ipsius pœnæ
scientia; secus in alijs pœnis, *lib. 9. disp. 32. nu.
20. & 21.*

9. Ignorantia facti, aut qualitatis facti, pro
quibus pœna imponitur, excusat à pœna, licet
ignorans det operam rei illicitæ. Hinc tamen
excipit irregularitatem ex homicidio casuali,
vbi clericus det operam rei illicitæ interdictæ
sibi ob periculum homicidij, si adhibita dili-
gentia, vt vitetur, sequatur, manet irregularis
vacans culpâ, *l. 9. disp. 32. nu. 23. 24. & 25.*

10. Volens percutere Petrum clericum, si
errore percutiat Paulum clericum, est excom-
municatus credens esse Petrum. Secus dicen-
dum, si nullo modo voluit Paulum percutere,
sed solum casu transeuntem proijciēs petram
illum cecidit; aut percussit, qua Petrum vole-
bat percutere, & nullo modo Paulum, *l. 9. disp.
32. num. 27.*

11. Cœdens laicum, quem clericum esse pu-
tabat, non est excommunicatus, *lib. 9. disp. 32.
nu. 28.* Item non requiritur dolus ad incurren-
dam excommunicationem latam contra per-
cussores clerici, sed sufficit ignorantia crassa,
& lata culpa. Idē si percussor videat vestes cle-
ricales, & tonsuram, aut barbam tonsam, nisi
esset consuetudo, vt laici tonsuram deferant,
ibid. num. 41. & 42.

12. Igno-

12. Ignorantia iuris, vel facti excusans à mortali, excusat ab excommunicatione, irregularitate, suspensione, & interdicto, & alijs penis, dummodo non sit crassa, & supina, *lib. 9. disp. 32. nu. 29. & 31.*

13. Ignorantia quantumcumque crassa, modo non sit ingens temeritas, vel affectata, excusat, quando imponitur poena faciendi scienter, vel ei qui ausus fuerit, vel ausu temerario fecerit, vel præsumpserit, *l. 9. disp. 32. à num. 35. vsque ad 40.* Item ignorantia crassa non sufficit, quando dolus requiritur, *ibid. n. 36.*

14. Ignorantia crassa & supina est illa, quæ ex lata culpa in adhibenda diligentia procedit. Item lata culpa constituens ignorantiam crassam est, quando ignorans aut nullam, aut valde modicam adhibuit diligentiam, ut sciret, quod nosse tenetur *l. 9. disp. 32. nu. 32. & 33.*

15. Ignorantia matrimonij inter consanguineos, & affines, vel aliud impedimentum dirimens habentes, ne eius taciturnitas matrimonij reddat dispensationem subreptitiam, debet esse quantumvis crassa, modo non sit ingens temeritas. Nec satis est ad malam fidem scientia practica, & quando matrimoniũ fuit præmissis denuntiationibus ignoranter contractum, ignorantia iusta ac probabilis præbet causam iustæ ac facilioris dispensationis. Secus si fuit contractum non præmissis denuntiationibus, sed neglectis. Et non sufficit ignorantia ex parte vnius, sed requiritur ex parte vtriusque, *lib. 9.*

lib. 8. disp. 25. à nu. 25. vsque ad 32.

16 Scientia; & ignorantia; & quæ in animo consistunt, probantur iuramento partis, lib. 1. disp. 61. fine, & melius l. 3. disp. 15. nu. 8.

Impedimentum.

1 Ipsi contrahentes interrogati ab Ordinario, tenentur manifestare impedimentum, quavis occultum sit. Idem de promovendo ad ordines, & licet infamatorium sit. Itē iudex potest interrogare obtinētes dispensationem in consanguinitate, an se cognoverint. Secus si dispensatio sit pro foro interiori, li. 3. tota d. 14.

2 Quando impedimentum est tantum impediens etiam iure naturali, (vt votum simplex castitatis, & sponsalia) & merus inquitur non in odium fidei, & cadit in virum constantem, contrahere solum matrimonium nulla culpa est, sineatur vero animo; si ficto, venialis. At illud consummare est mortale, licet metus cogat ad consummationem. Non caret tamen probabilitate, nullam esse culpam. Et idem dicendum, si sit impedimentum dirimens, lib. 7. disp. 5. à nu. 2. vsque ad 4.

3 Impedimenta dirimentia matrimonium, attento iure antiquo sunt 12 quibus sunt addita alio duo statuta iure nouo Trid. & sic sunt nu. 14. quæ his versibus continentur, lib. 7. disp. 7. à nu. 1. vsque ad 4.

Error, Conditio, Votum, Cognatio, Crimen,
Cultus disparitas, Vis, Ordo, Ligamen, Honestas.

Si ff. Affinis, si forte coire nequabis,

L. 6.

Si pa-